

ansaa det for et meget lidet godt Forslag, men fordi vi under de daværende Forhold, da vi troede, at Ministeriet baade kunde og vilde føre dette Forsøg paa at afhjælpe Valgkredsretfærdigheder igennem, da ikke vilde lægge dem nogen Hindring i Vejen for at gøre deres Forsøg. Men Forsøget da førte jo til intet, og nu staa vi frit og ere ikke mere bundne til at følge Ministeriet paa denne Vej, saaledes at Henvisningen til en Valglovsrevision, som skal følge af denne Grundlovsændring, er en Henvisning til en ganske ubestemt Tid. Ministeren har derved i Virkeligheden afvist den her foreliggende Opgave, og jeg beklager dette baade for de mange Vælgere Vedkommende, som komme til at lide derunder, og ogsaa for dette Tings Vedkommende, hvor mange interessere sig for Opgavens Løsning. Men jeg beklager det ogsaa for Ministeriets Skyld; thi jeg tror, at det er uklogt af Ministeriet, at det her viser sig saa utilbøjeligt til at række Haand til en Valgretsforandring, som kunde foretages uden nogen som helst Præjudice for øvrige senere eventuelle Valglovsforandringer.

Jeg nævnte dernæst baade overfor den højtærede Indenrigsminister og den højtærede Landbrugsminister Spørgsmaalet om en Forandring i den Maade, hvorpaa Kapitelstaksterne blive satte. Den højtærede Landbrugsminister gav derpaa et Svar, som ikke er meget tilfredsstillende. Han henviste nemlig denne Sag til den Tid, da Tiendeloven er fuldstændig traadt i Kraft; men som jeg allerede tillod mig at sige tidligere: Ulemperne bestaa jo allerede nu, og de bestaa deri, at den ene Part i Sagen, nemlig Sognepræsten, er Deltager i Kapitelstakstens Ansættelse. Disse Ulemper bestaa allerede nu, og det er ikke noget, der først vil fremkomme, naar Tiendeloven er fuldstændig traadt i Kraft. Ulemperne ere jo disse, hvad den højtærede Minister ogsaa nævnte, at det gennemgaaende er en højere Ansættelse, som kommer fra den gejstlige Votering. Der er en temmelig almindelig Anskuelse om, at det ikke er noget heldigt Bidrag til en upartisk Ansættelse, som kommer fra Gejstlighedens Side, og der er ogsaa i vide Kredse et stærkt Ønske om, at der maa komme en fuldt uinteresseret Fastsættelse, hvilket har Betydning, ikke alene for Tiendeyderne, men ogsaa for den store Klasse af Gaardmænd eller Husmænd, som betale deres Arvefæsteafgift efter Kapitelstaksten. Jeg vilde saaledes have ønsket, at den højtærede Landbrugsminister ikke havde af-

vist denne Sag, men taget den op til Forsøg paa en Løsning.

Sluttelig tillader jeg mig at gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Justitsminister angaaende et Par mere formelle Forhold, som jeg fremdrog. Det var først Spørgsmaalet om det Tidsrum, som i adskillige Tilfælde er hengaaet mellem Loves Stadfæstelse og deres Kundgørelse. Den højtærede Minister forsvarede den brugte Fremgangsmaade ved at sige, at der er tre Klasser af Love: en, som væsentlig straks kan træde i Kraft, en anden, hvor det er muligt at bestemme en Tid, inden hvilken den skal træde i Kraft, og en tredie, hvor en saadan Mulighed ikke findes, og hvor det derfor er godt, at Ministeren har det Middel at kunne lade være med at kundgøre den stadfæstede Lov. Jeg tillader mig at mene, at denne Tredeling er ganske vilkaarlig. Den tredie Klasse eksisterer ikke og bør rettelig ikke eksistere. Det er altid muligt at sætte en Tidsfrist for Lovens Ikrafttræden. Denne Tidsfrist behøver jo ikke at være nogen absolut, ikke f. Eks. seks Uger eller tre Maaned, altsaa ikke noget bestemt Tidsmaal. Det kan meget godt være en relativt ansat Frist, f. Eks.: naar de og de Forberedelser ere gjorte, og andre Betingelser, hvilket er gjort i mangfoldige Love. Og dette Spørgsmaal, Spørgsmaalet om, naar Loven skal træde i Kraft, er en saa vigtig Bestanddel af selve Lovens Indhold, at jeg tillader mig at mene, at det er legislativt begrebsmæssigt, at denne Fastsættelse skal ske af Lovgivningsmagten i selve Loven. At der har været praktiske Grunde til, at de fire Love, som jeg fremdrog, ikke ere satte ind i Lovtidenden straks, har jeg fuldt vel været opmærksom paa. Den højtærede Minister har fuldstændig Ret i de Grunde, som han anførte, men jeg siger alligevel, at Lovgivningsmagten skal sørge for, at Tidspunktet for Lovens Ikrafttræden bliver fastsat af Lovgivningsmagten, og siger jeg endvidere, det er Lovgivningens Ledere, Ministrene, specielt Justitsministeren, hvem det paahviler i sin Ledelse af Lovgivningsarbejdet her, at faa indsat de Frister, inden hvilke de paagældende Love skulle sættes i Kraft.

Sluttelig skal jeg til den højtærede Justitsminister gøre en lille Bemærkning angaaende Loves Stadfæstelse i den Tekst, hvori de ere vedtagne. Det glædede mig meget at høre af den højtærede Justitsminister, at Loven om indenrigs Kødkontrol er stadfæstet i den Tekst, hvori den er vedtagen af Rigsdagen; der er altsaa